

Nú má røkka ella stökka

Um norðurlandski miðdepilin fyri mentan og vinnu í danska høvuðsstaðnum verður veruleiki, fara næstu mánaðirnir at vísa. Spurningurin er, um tað fer at eydnast nevndini at útvega nóg mikið av pengum til umvæling, innrætting og rakstur av stóra bygninginum

TURID KJØLBRO

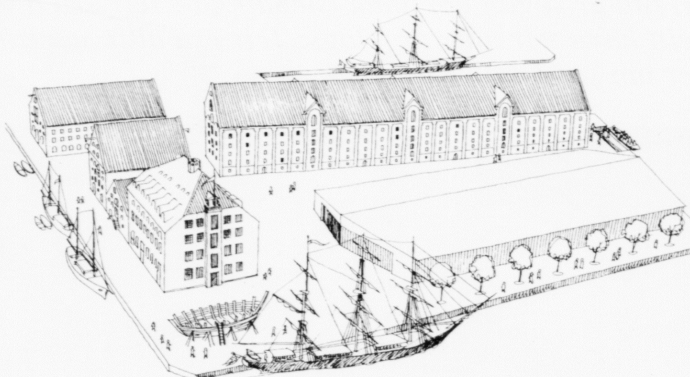
Arbeitt hevur verið í nøkur ár við at seta á stovn eina norðurlandska miðstöð fyri mentan, gransking og vinnu uttast á bryggjuni við Asiatiskt Plads á Christianshavn í Keypmannahavn. Henda verkætlanin, ið stjórin á Dansk Polarcenter, Mortan Melgård, er upphavsmaður og stigtakari til, er nú komin á eitt vegamót, stendur at lesa í Nýriti, sum er kunningarskriv frá Miðfyrisingini. Grønlandska landsstýrið, Føroya Landsstýri og íslenska stjórnin hava tikið undir við ætlanini, og í vár jattaði danska stjórnin at lata tiltakinum bygningin, aldargamla íslendskt-grønlandska pakkhúsið, ókeypis. Gávan er treytað av, at verk-

ætlanin gerst veruleiki. Bygningurin, ið er 7000 fermetrar stórur, er verður 40 mió. krónur, og síðani skulu 80 mió. krónur útvegast til at umvæla og innrætta hann. Umframt skulu pengar til rakstur finnast.

Fyri nokrum mánaðum síðani varð av álvara farið til arbeiðis at gera verkætlanina til veruleika. Finnast skal út av, hvat virksema skal vera í miðdeplinum, hvussu býtið skal vera millum norðurlandi, og ikki minst, hvaðani írestandi peningurin skal koma, og hvussu ein framtíðar rakstur skal skipast. Føroyar, Grønland og Ísland skulu fígga 20 mió. krónur, meðan sòkt verður um restina úr ymiskum grunnum.

Fyri umleið tveimum ár-

um síðani gjørdist Vígdís Finnbogadóttir forkvinna í nevndini fyri verkætlanini, og síðani hevur henda norðurlandska hugsjónin ment seg nóg. Nevndin roknar við, at umleið 75 prosent av húsinum verða leigað út til vinnulig endamál úr Norðuratlantshavi. Hini 25 prosentini av húsinum skulu brúkast til feløg, søvn, stovnar og hvat ein annars kann ímynda sær av norðuratlantiskum felagsskapum, sum í løtuni eru spjaddir um alt Keypmannahavn. Men ikki fyrr enn full greiða er fingin á øllum, verður endalig stóða tikin til, um farið verður undir verkætlanina. Og verður hon veruleiki, verður miðdepilin tikin í nýtslu um 3-4 ár.

Í løtuni eru tað fyrri tað mesta tær treisku dúgvurnar, sum halda til við pakkhúsið uttast á bryggjuni við Asiatiskt Plads á Christianshavn

Formligu umboðini fyri Føroyar í nevndini eru Jóan Pauli Joensen og Marjun Hanusardóttir, meðan ahavn dagliga hevur málið um hendur. Trúgvi Johansen frá Viðskiftastovuni í Keypmann-

Tørvurin hjá teim rørslutarnaðu greinast

Arbeidsbólkur er settur, sum skal lýsa á hvønn hátt vit í Føroyum kunnu nøkta tørvin á viðgerð, eftirviðgerð og venjing til tey mongu rørslutarnaðu kring landið

TURID KJØLBRO

Eftir, at Meginfelag Teirra Brekaðu og onnur sjúklingfeløg fleiri ferðir hava gjørt vart við, at tað er ein stóru trupulleiki, at eingir samskipaðir viðgerðar- og venjingarmøguleikar eru til mongu føroyingarnar, sum bera ymisk røslubrek, er ein arbeidsbólkur settur at greina út tørvin í Føroyum. Bólkurin skal eisini greina út, hvussu almanna- og heilsuverk og skúlaverk kunnu samstarva um spurningin. Hetta stendur at lesa í nýggjasta eintakinum av Nýriti, ið er kunningarskriv frá Miðfyrisingini í Føroyum.

Arbeidssetningurin hjá bólkunum er at lýsa, hvussu samansetingin er millum rørslutarnaðu føroyingar viðvíkjandi aldri, sjúkum og øðrum tilburðum, ið elva til røslubrek millum føroyingar. Ein meting skal gerast um, hvussu talið og samansetingin verður nokur ár

fram í tíðini.

Sum ivaleyst tann týðningarmesta uppgávan, skal arbeidsbólkurin lýsa, á hvønn hátt vit í Føroyum kunnu nøkta tørvin á viðgerð, eftirviðgerð og venjing á besta og á biligasta hátt.

Ætlanin er, at heilsuverkið og skúlaverkið skulu samstarva á hesum øki, og tí skal bólkurin lýsa á hvønn hátt almanna- og heilsuverkið og skúlaverkið kunnu samstarva um at loysa henda tørv við atli til, at bæði almanna- og heilsuverkið og skúlaverkið hava avmarkaða fíggarorku at ráða yvir. Umframt at meta um, hvønn leiklut privatir terapeutar skulu hava á økinum.

Í arbeidsbólkunum eru umboð fyri Almanna- og heilsu-umálástýrið, Undirvisingar- og mentamálastýrið, Meginfelag Teirra Brekaðu og Fysioterapeutfelagið. Bólkurin hevur havt sín fyrsta fund. Í viðtali í Sosialinum

fyrir tveimum vikum síðani segði Helena Dam á Neystabø, landsstýriskvinna í almanna- og heilsu-umálum, at bólkurin skal verða liðugur við tilmálið 1. des., og áðrenn bólkurin er liðugur, kann hon ikki siga nakað um, hvørjar møguleikar tey rørslutarnaðu kunnu vænta sær.

Á fíggarlógini næsta ár eru pengar ikki oyramerkir til hetta endamálið.

Eftir, at vit hava fingið eitt útsæl og eitt uppskot um, hvussu vit fara fram, skulu vit hava eitt politiskt orðaskifti um, hvussu vit útvega neyðugu fíggjina. Spurningurin er, um talan verður um virksema, sum kann fígga innan fyri karmar, vit hava framman undan, ella um tað verður nýtt virksema burturav, segði landsstýriskvinnan í viðtalinum.

Málið er nú komið á dagsskránnu og á borðið hjá landsstýriskvinnuni, lógmaður staðfesti í røðu síni

Rørslutarnaðu kunnu um ikki so langa tíð vænta sær samskipaðar viðgerðar- og venjingarmøguleikar í Føroyum

Mynd: Jens Kristian Vang

á ólavsøku, at vit eiga at seta fulla orku á betri uppvenjingar til røslu- og menn-

ingartarnaðu í Føroyum, ein arbeidsbólkur er farin til verka, og nú er bert at

brynja seg við toli, og biða eftir tilmálinum og avgerðini hjá landsstýriskvinnuni.

Norðurlandaráðsfundur í Stockholm

Størstu evnini á skránni á Norðurlandaráðsfundinum hesa ferð eru globalisering, viðurskipti hjá børnum og ungum í Norðurlondum og nærumhvørvinum, broytingar í arbeidslívinum, mørkleys Norðurlond og sjálvboðið arbeiði

TURID KJØLBRO

Norðurlandaráðið er farið undir 51. fundin, sum hesa ferð verður hildin í Ríkisdegnum í Stockholm. Fundurin verður í dagnum 8. til 11. nov., og høvuðsevnini á skránni í ár eru globalisering, viðurskipti hjá børnum og ungum í

Norðurlondum og nærumhvørvinum, broytingar í arbeidslívinum, mørkleys Norðurlond og sjálvboðið arbeiði. Forsætismálaráðharrarnir í ymsu Norðurlondum fara at greiða frá arbeiðinum hjá stjórnunum teirra fyri norðurlandskum samstarvi.

Danski forsætismálaráð-

harrin, Poul Nyrup Rasmussen, legði fyrri í politiska aðalorðaskiftinum í gjár. Danmark eigur í komandi formansskapin í norðurlandska samstarvinum. Høvuðsevið í danska formansskapinum verður: norðurlandsku vælferðarstatirnir - fakligt innlit, menniskjansligt útsýni.

Danmark tekur við formansskapinum á nýggjári-

Í gjár vóru nógvir fundir á hægsta stigi hildnir. Forsætismálaráðharrarnir í Norðurlondum høvdu fund, somuleiðis var fundur millum Føroyar, Grønland og Áland, og nevndin í Norðurlandaráðnum

hevði eisini fund. Umframt høvdu forsætismálaráðharrarnir í Norðurlondum fund við stjórnarleiðararnar í teim baltisku londunum.

Norðurlandaráðsfundurin er kortini ikki bert fundir, pappír og langar røður. Mentunarlig innslog eru eisini á skránni. Ymiskir norðurlendingar fara

at framføra ymiskt um kvöldið, og føroyski trubadururin Jógván Andrias Joensen saman við norðmanninum Tore J. Bruvoll er ein teirra.